

PR

Cena numeru 2 złote

GŁOS ROBOTNICZY

PISMO POLSKIEJ PARTII ROBOTNICZEJ

ROZ II

ŁÓDŹ, CZWARTEK 14 LISTOPADA 1946 1945 ROKU

Nr 315 (596)

Odpowiedź protektorom Niemców

Danina Narodowa na zagospodarowanie Ziemi Odzyskanych — uchwalona przez Krajową Radę Narodową i Rząd Jedności Narodowej

WARSZAWA (PAP) — Dnia 13 listopada odbyło się pod przewodnictwem Prezydenta Krajowej Rady Narodowej, ob. Bolesława Bieruta, wspólne posiedzenie Prezydium Krajowej Rady Narodowej i Rady Ministrów, na którym został uchwalony i zatwierdzony dekret o daninie narodowej na zagospodarowanie Ziemi Odzyskanych.

Na mocy dekretu, dla przyspieszenia zagospodarowania Ziemi Odzyskanych i ekonomicznego zjednoczenia ich z macierzą, wprowadza się Daninę Narodową, jako jednorazowe, powszechne świadczenie majątkowe.

Wpływy z Daniny Narodowej przeznaczone są wyłącznie na zagospodarowanie Ziemi Odzyskanych.

Współczesnemu obywatelowi polskiemu przypadło w udziale wielkie historyczne zadanie — wydzwignięcia Polski z jej dotychczasowego zacofania gospodarczego. Możliwość zrealizowania tego zadania dało nam odzyskanie po setkach lat niewoli niemieckiej przastarych ziem płaskowskich.

Czynnik kwestionujący nasze prawa do Ziemi Odzyskanych posługują się argumentem o naszej rzekomej niezdolności do zagospodarowania tych ziem.

Dotychczasowe osiągnięcia nasze w tej dziedzinie — przesiedlenie 4 milionów Polaków na Ziemię Zachodnią, uruchomienie przemysłu, transportu i całego życia gospodarczego i wysiedlenie Niemców są świadectwem, że Ziemię Odzyskaną już zagospodarowujemy.

Zakończył się okres przejmowania na Ziemiach Odzyskanych gotowych lub w niewielkim stopniu zniszczonych obiektów gospodarczych, mieszkań i zabudowań. Dalszy rozwój naszego osadnictwa wymaga dokonania szerszego inwestycji, uruchomienia zniszczonych warsztatów pracy i odbudowania osiedli ludzkich.

Uchwalona danina będzie wrazem wo-

li całego narodu, wszystkich jego warstw i grup, umożliwi poważne zwiększenie inwestycji na Ziemiach Odzyskanych i wzmocnienie naszej potęgi gospodarczej. Będzie to najlepsza i najbardziej god-

na narodu naszego odpowiedź na zakusy protektorów i obrońców Niemiec.

Uchwalona danina jest powszechna. Dotyczy ona wszystkich Polaków, nie obejmując jedynie emerytów, inwalidów,

osób pobierających renty oraz osób zwolnionych z podatku od wynagrodzeń. Danina jest sprawiedliwa — przewiduje wysoką progresję w stosunku do silniejszych majątkowo warstw ludności oraz ulgi dla gorzej uposażonych grup świata pracy i gospodarstw zniszczonych i słabszych.

Danina winna być płacona szybko, aby była jak najbardziej wydajna. Dekret przewiduje udział w wymiarze daniny czynnika społecznego. Dekret o Daninie Narodowej uchwalony został jednomyślnie.

Pełnomocnikiem Rządu dla przeprowadzenia daniny mianowany został dyrektor mgr Wiktor Kościński. Jednocześnie uchwalony został tekst wezwania do narodu w sprawie Daniny Narodowej.

Obywatele!

Przed narodem naszym stoi wielkie zadanie szybkiego zagospodarowania Ziemi Odzyskanych, gospodarczego scalenia ich z macierzą. Na Ziemiach Odzyskanych, od Śląska po Bałtyk, pracuje już dzisiaj około 5 milionów Polaków. Ais, by w pełni wyzwyskać dla kraju wielkie bogactwa Ziemi Odzyskanych, towarzyszyć muśi wysiłkom tych milionów wysiłek zbiorowy całego Narodu. Od tego zależy dobrobyt Rzeczypospolitej i wszystkich jej obywateli.

Aby szybko zakończyć akcję pełną o zagospodarowania Ziemi Odzyskanych, aby odeprzeć zakusy wroglej propagandy Niemców, Rząd Jedności Narodowej uchwalil w dniu 13 listopada 1946 roku dekret

O DANINIE NARODOWEJ

na zagospodarowanie Ziemi Odzyskanych, które są dziś i pozostaną polskie po wszystkie czasy. Nie poszła na marne ofiara krwi, która wskrzesiła Polskę do niepodległego bytu.

Nie pójdzie na marne ofiara mienia, która da nam możność pełnego wykorzystania gospodarczego Ziemi Odzyskanych, a przez to samo stworzy mocną podstawę naszej niepodległości, bezpieczeństwa naszego państwa i dobrobytu jego obywateli.

Danina narodowa będzie dowodem, że dzieło to potralimy czynem zblorowym zwycięsko doprowadzić do końca.

OBYWATELE!

Rząd Jedności Narodowej wzywa was do współuczestnictwa w zbiorowym wysiłku pracy dla Ziemi Odzyskanych, do szybkiego, powszechnego uiszczenia daniny narodowej. Danina jest powszechna, a wymiar jej sprawiedliwy. Daninę uiszczać będzie zarówno gospodarka prywatna, spółdzielcza, jak i państwowa. Wymiar dokonany przez czynnik społeczny, zapewni sprawiedliwe jej rozłożenie. Niechaj społeczeństwo przez powszechne i szybkie uiszczenie daniny zapewni jej wydajność.

Wezwanie podpisali: PREZYDENT KRAJOWEJ RADY NARODOWEJ, ZASTĘPCY PREZYDENTA KRAJOWEJ RADY NARODOWEJ, CZŁONKOWIE PREZYDIUM KRAJOWEJ RADY NARODOWEJ, PRZES RADY MINISTRÓW, WICEPREMIER I MINISTER ZIEMI ODZYSKANYCH, WICEPREMIER I MINISTER ROLNICTWA I REFORM ROLNYCH I MINISTROWIE RZĄDU JEDNOŚCI NARODOWEJ.

Raport Komisji Sojuszniczej

Fikcja reparacji niemieckich

W zachodnich strefach okupacji nie likwiduje się niemieckiego przemysłu

BRUKSELA (PAP). W Brukseli odbyła się piąta sesja Sojuszniczej Komisji Odszkodowawczej, w której wyniku opublikowano oficjalny komunikat.

Stwierdza on, iż w ciągu ponad miesięcznych obrad rozpatrzono sprawozdania poszczególnych działów oraz zajęto się sprawą napływu sprzętu przemysłowego z Niemiec do komisji, celem jego rozdziału z tytułu odszkodowań między zainteresowane państwa.

Komunikat podkreśla, że zaledwie 72 fabryki znajdujące się w zachodnich strefach okupacyjnych przekazano do dyspozycji komisji, faktycznie zaś jedynie 37 fabryk znalazło się na drodze rozdziału.

W wyniku opóźnienia w przekazaniu poważniejszej liczby fabryk, do których zachowania Niemcy nie będą upoważnione, poderwano samą intencję dawania sprzętu przemysłowego z tytułu odszkodowań.

Komisja postanowiła zawiadomić rządy czterech mocarstw o swym życzeniu, ażeby sprawę należytego przekazywania obiektów niemieckich w ramach odszkodowań przedstawił Radzie Ministrów Spraw Zagranicznych.

Nowy projekt Trumana

WASZYNGTON (PAP). Prezydent Truman oświadczył, że najwybitniejsze umysły świata powinny przestudiować możliwość stworzenia międzynarodowego kodeksu karnego, który umożliwiłby karanie winowajców wojny zaczepnej.

Prezydent wyraził nadzieję, że Narody Zjednoczone potwierdzą zasady ustalone pod tym względem w Norymbberdze, kodyfikując przestępstwa przeciwko pokojowi i bezpieczeństwu ludzkości. Prezydent wyraził te poglądy w liście do sędziego Biddle'a, członka Międzynarodowego Trybunału Wojennego w Norymbberdze z o'azii rezygnacji Biddle'a z tego stanowiska.

Wybory w koloniach francuskich przyniosły nowe mandaty komunistom

PARYZ (PAP). Na podstawie wyników wyborów w Guadelupie i Nowej Kaledonii komuniści otrzymali jeszcze 2 mandaty, wobec czego będą mieli w zgromadzeniu narodowym 175 mandatów, wobec 161 mandatów MRP. Trzeci mandat, uzyskany we wspomnianych koloniach przypadł egipskiemu, a czwarty — ra-

dykałom. W ten sposób podział mandatów wygląda obecnie następująco: komuniści — 175 mandatów, MRP — 161, stronnictwa prawicowe — 101, socjaliści — 96, radykali — 63, oczekiwane są jeszcze wyniki dotyczące 23 mandatów.

Elliot Roosevelt w Moskwie

MOSKWA (PAP). W dniu 12 listopada przybył tu syn zmarłego prezydenta Roosevelta Elliot Roosevelt z małżonką.

Jugosławia demobilizuje

BEIGRAD (PAP). W organie armii jugosłowiańskiej „Narodna Armia“ zamieszczono artykuł poświęcony sprawie demobilizacji dalszych roczników. Pismo zaznacza, że znaczenie demobilizacji trzeciego już kontyngentu żołnierzy przekracza czysto wojskowe ramy, a świadczy o pokojowej i konsekwentnej polityce rządu Jugosławii.

O pomoc dla demokratów greckich

NOWY JORK (PAP). Towarzystwo pomocy demokracji greckiej zwróciło się z apelem do prezydenta Trumana i ministra Byrnesa z prośbą o interwencję na rzecz ofiar prześladowań obecnego reżimu w Grecji. Towarzystwo oskarża rząd grecki o prześladowanie członków ruchu oporu, którzy walczyli przeciwko Niemcom i Włochom w czasie wojny.

Lewica zwyciężyła we Włoszech

Komuniści i socjaliści otrzymali największą ilość mandatów w wyborach samorządowych

RZYM (PAP). Tymczasowe wyniki głosowania do rad miejskich w szeregu miast włoskich wykazują wszędzie wielkie zwycięstwo partii lewicowych, w Rzymie największą ilość głosów zdobył blok partii socjalistycznej i komunistycznej, na który padło 190.000 głosów. Na drugim miejscu znalazła się partia „Uomo Qualunque” ze 105.000 głosów. Następnie idą chrześcijańscy demokraci, którzy zdobyli 102.000 głosów.

W Turynie komuniści zdobyli 102.000 głosów, socjaliści 83.000, a chrześcijańscy demokraci 57.000 głosów.

W Genui ogłoszono już ostateczne wyniki: komuniści 121.336 głosów, socjaliści 79.031 głosów, chrześcijańscy demokraci 65.496 głosów.

We Florencji również ogłoszono już ostateczne wyniki: komuniści 64.032 głosy, chrześcijańscy demokraci 45.010 i socjaliści 41.377 głosów. W Neapolu blok partii lewicowych uzyskał dotychczas 66.000 głosów, Partia „Uomo Qualunque” 40.000 głosów, a monarchiści 41.000 głosów.

W Palermo partia „Uomo Qualunque” wysunęła się na pierwsze miejsce, zdobywając dotychczas 18.000 głosów. Monarchiści mają 14.000 głosów, a chrześcijańscy demokraci 11.000 głosów.

Analiza wyniku wyborów samorządowych wykazuje, że ostatecznym zwycięstwem partii lewicowych, w pierwszym rzędzie

W kilku wierszach

Ostatnie doniesienia z miejsca katastrofy kolejowej pod Revaigny-Sur-Ornain stwierdzają, że podczas katastrofy zginęło 35 osób.

— Saperzy i marynarze brytyjscy wysadzili w powietrze bazę niemieckich łodzi podwodnych w Kilonii.

— Jak donoszą ze źródeł dyplomatycznych, rząd indyjski postanowił podpisać ze Stanami Zjednoczonymi układ w sprawie handlowej żeglugi powietrznej.

— Obwarte w Brukseli nową sesję parlamentu. Sen. liberalny Gillon został wybrany przewodniczącym senatu, a przewodniczącą partii deputowaną z partii chrześcijańsko-socjalnej Van Cauwelaert przewodniczącą izby deputowanych.

— Minister spraw zagranicznych Oosten Uden został wybrany delegatem szwedzkim w ONZ.

— „New York Times” donosi z Rzymu: że wszyscy wysiedleńcy, pozostający pod opieką UNRRA w obozach w Południowej Italii zostaną przesiedleni do Północnych Włoch z powodu wrogiego do nich stosunku ludności Włoch Południowych. Nowe obozy na północy zostaną utworzone w pobliżu większych miast.

komunistów, poważny krok naprzód uczyniła partia „Uomo Qualunque”, dla partii chrześcijańsko-demokratycznej niedzielne wybory samorządowe zakończyły

się niepowodzeniem, gdyż w wyborach powszechnych 2 czerwca br. partia znajdowała się na pierwszym miejscu w Rzymie, we Florencji i w Palermo.

Komunikat rządu kanadyjskiego

w sprawie zaginionych polskich dzieł sztuki

OTTAWA (PAP). Rząd kanadyjski wydał komunikat, w którym stwierdza, że zastanowi się nad możliwością udzielenia rządowi polskiemu pomocy w sprawie odnalezienia polskich dzieł sztuki, zdeponowanych w Kanadzie.

Rząd kanadyjski przypomina, że jeszcze w 1940 r. podkreślił, iż nie może

wziąć na siebie odpowiedzialności za przechowywanie skarbów polskich, przywiezionych do Kanady.

Posel RP w Kanadzie min. Fiderkiewicz przeprowadził z wiceministrem spraw zagranicznych konferencję w sprawie zaginionych polskich dzieł sztuki.

Projekt samorządu dla Niemców

Trzy prowincje zachodnie mają się rządzić same

LONDYN (PAP). Dzienniki tutejsze donoszą, że rząd brytyjski zamierza od 1 stycznia wprowadzić w brytyjskiej

strefie okupacyjnej w Niemczech samorząd. Korespondent „Daily Herald” z Düsseldorfu donosi, że Sojusznicy Ra-

Tsaldaris prosi o pożyczkę

LONDYN (PAP). Agencja Reutersa donosi, że rząd grecki zwrócił się do Wielkiej Brytanii z prośbą o udzielenie dodatkowych kredytów niezbędnych do stabilizacji waluty i do odbudowy. Premier Tsaldaris odbył 2-godzinną konferencję z brytyjskimi i amerykańskimi ekspertami finansowymi, którzy przyznali, że Grecja musi natychmiast otrzymać pomoc finansową z zagranicy ze względu na ciężką sytuację gospodarczą kraju.

Uciekają do Niemców

LONDYN (PAP). Agencja Reutersa donosi, że wśród żołnierzy amerykańskich wojsk okupacyjnych zdarzają się liczne wypadki dezercji. Główna kwatera amerykańskiej policji wojskowej w Berlinie ostrzega wszystkich właścicieli domów w sektorze amerykańskim miasta, że udzielenie schronienia dezertantom amerykańskim jest przestępstwem karnym przez sądy wojskowe.

Bidault zgłosi dymisję

na pierwszym posiedzeniu parlamentu

Z Paryża donoszą, że gabinet francuski z premierem Bidault na czele postanowił zgłosić swoją rezygnację na ręce prezy-

denta parlamentu, na pierwszym posiedzeniu, które wyznaczone zostało na dzień 28 listopada.

Anglicy wstrzymali dostawę

węgla z Ruhry dla Francji!

PARYŻ (PAP). Dzienniki francuskie przyniosły w środę wiadomość o zawieszeniu przez rząd brytyjski wszystkich

dostaw węgla z Zagłębia Ruhry do Francji. „Humanite” nazywa to posunięcie „podwójnym szantażem”.

Kto będzie prezydentem Francji?

Pałac Elizejski gotuje się na przyjęcie głowy państwa

PARYŻ (PAP). Historyczny pałac Elizejski, siedziba prezydentów republiki francuskiej, przygotowuje się obecnie do przyjęcia prezydenta IV republiki, który zostanie wybrany prawdopodobnie w początku przyszłego roku. Doprowadzono

do porządku i odrestaurowano szereg wspaniałych salonów. Podczas wojny pałac był wprawdzie wolny od kwatery niemieckiej, ale doznał niemałych szkód w skutek braku opału w zimie.

da Kontroli ma ogłosić wkrótce dekret, dotyczący samorządu dla 3 prowincji niemieckich w brytyjskiej strefie okupacyjnej. Korespondent berliński „Daily Express” twierdzi, że za kilka dni zostaną opublikowane szerokie projekty przekazania administracji narodowi niemieckiemu, zwrócono się rzekomo do szefów 3 „rządów” niemieckich by opracowali konstytucje do dnia 30 listopada, w celu przedłożenia jej do aprobaty nowo wybranym zgromadzeniem.

Z chwilą zrealizowania projektów samorządu, odpowiedzialność w dziedzinie wyżywienia, odzieży i mieszkań spadnie na władze niemieckie. Projekty te opierają się rzekomo na konstytucji niemieckiej. Trzy państwa, leżące w północnym biegu Renu, Westfalia, Hannover i Szlezwik-Holsztyn, odpowiadają w pewnej mierze trzem dzielnicom australijskim — Nowo Południowa Walia, Victoria i Queensland.

Stracenie kata Żydów

PRAGA (PAP). Wilhelm Schmidt, b. za stępca komendanta obozu koncentracyjnego dla Żydów w Czechach został powieszony na mocy wyroku trybunału ludowego.

Tarostan Hasek

Przygody dobrego wojaka Szwejka

podczas wojny światowej

(Przeład Fawla Hulki-Lashowskiego)

Kadet Biegler przy gruntownym nierzemieniu temperatury uśmiechał się istotnie ale z miną męczennika, gdy wtykano mu termometr w miejsce tak niezwykłe. Nie ruszał się.

— Objawy, które przy choleryze prowadzą ku końcowi — myślał węgierski lekarz sztabowy. — Bierna pozycja...

Zapytał jeszcze podoficera-sanitariusza, czy w kąpielni kadet Biegler wymiotował i miał rozwolnienie.

Otrzymałszy odpowiedź przeczącą zapatrzył się w Bieglera. Gdy przy choleryze mijają rozwolnienie i kończą się wymioty, to i te objawy są oznaką zbliżającego się końca, wypełniając ostatnie godziny życia.

Kadet Biegler zupełnie nagi po wyniesieniu go z ciepłej wanny poczuł chłód i zaczął szczeleć zębami. Na całym ciele miał gęsią skórę.

— Widzisz pan — rzekł lekarz po madziarsku — wielka jektacja. Kończyn zimne. To już koniec.

I pochylając się nad kadetem zapytał go po niemiecku:

— Also wie geht's?

— S-s-se-hr-gurgu-tt — zaszczekał zębami kadet Biegler. — Ei-ei-ne De-deck-cke.

— Świadomość częściowo jasna częściowo przyćmiona — rzekł lekarz węgierski. — Ciało ogromnie wychudzone, wargi i paznokcie powinny być czarne... Już mam trzeci taki przypadek, że umierają u mnie ludzie na cholery bez czarnych paznokci i warg.

Pochylił się nad kadetem i mówił dalej po madziarsku:

— Drugiego odgłosu nad sercem nie słysząc...

— Ei-ei-ne-ne De-de-cke-ke — dygotał kadet Biegler.

— To, co teraz mówi, to ostatnie jego słowa — rzekł lekarz sztabowy do podoficera-sanitariusza po madziarsku. — Jutro połączymy go razem z młojorem Kochem. Teraz straci przy-

tomność. Czy papiery jego są w kancelarii?

— Pewno są — odpowiedział spokojnie sanitariusz.

— Ei-ei-ne-ne De-de-cke-ke — szczeleć zębami kadet Biegler.

W całej saliła szesnaście łóżek było tylko pięciu ludzi. Jeden z nich był nieboszczykiem. Zmarł przed dwiema godzinami, był przykryty prześcieradłem i nazywał się tak samo jak odkrywca zarazków cholerycznych. Był to kapitan Koch, o którym lekarz sztabowy mówił, że jutro będzie pochowany razem z kadetem Bieglerem.

Kadet Biegler uniósł się na łóżku i po raz pierwszy widział, jak to się umiera na cholery dla najjaśniejszego pana, bo z czterech pacjentów dwaj konali, dusili się i sinieli. Z ich ust wydierały się jakieś słowa, ale nie wiadomo było co mówią i w jakim języku. Był to raczej charchoł zdławionego głosu.

Dwaj inni z ogromnie burzliwą reakcją w kierunku ozdrowienia przypominali chorych na tyfus bredzących w gorączce. Wykrzykiwali jakieś niezrozumiałe słowa i wierzgał chudymi nogami, wysuwając je spod kołder. Nad nimi stał wąsaty sanitariusz, mówiący narzęciem styryjskim (co Biegler zauważył) i uspakajając ich:

— Ja też miałem cholery, moi zloci

ludkowie, ale nie wierzęgam kulami. Teraz już z wami dobrze. Do staniecie urlop, jak tylko...

— Nie rzucaj mi się tu tak bardzo — wżasnął na jednego z nich, który tak porządnie wierzgnął nogą, że koldra przeleciała mu przez głowę. — Tego się u nas nie robi. Bądź kon-tent, że masz gorączkę, bo cię nie będą wywozili z muzyką. Teraz już macie.

Rozejrzał się dokoła. — A tam oto znowu dwaj zmarli. Można się było spodziewać — rzekł dobroduszenie. — A wy bądźcie kon-tent, że już macie po kłopotcie. Muszę skoczyć po prześcieradła.

Po chwili wrócił. Nakrył umrzyków z wargami całkiem szernialymi, wyprostował ich ręce ze szernialymi paznokciami, którym w agonii, dusząc się, darli naprężone przyrodzenie, próbował wtknąć im języki do ust, a potem uklął przy łóżku i zaczął odmawiać pacierz: „Heilige Maria, Mutter Gottes...” I stary styryjski sanitariusz spoglądał przytym na obu pacjentów, których młagna oznaczała powrót ku zdrowiu i nowemu życiu.

— Heilige Maria, Mutter Gottes — mówił dalej, gdy wtem jakiś nagus potrząsnął go za ramię.

Był to kadet Biegler.

(D. c. n.)

Hiszpania pod jarzmem

Masy pracujące na całym świecie, proszą ludzkie, którzy byli przekonani, że zwycięstwo sojuszników nad hitleryzmem oznacza szybkie wyzwolenie narodu hiszpańskiego od jego faszystowskich ciemięzców, pytają z oburzeniem: jak to jest możliwe, by po klęsce Niemiec hitlerowskich mógł w Hiszpanii istnieć nadal narzucony jej przez Hitlera i Mussoliniego reżim faszystowski? Odpowiedź jest bardzo prosta. Dzieje się tak dlatego, że te same, koła imperialistyczne, które prowadziły w 1936 r. zdradziecką politykę „nieinterwencji”, obecnie nie tylko odmawiają poparcia narodowi hiszpańskiemu w jego walce o demokrację, ale umacniają władzę Franco, udzielając mu kredytów i popierając reżim frankistowski w organizacjach międzynarodowych. Dla uzasadnienia swej odmowy okazania pomocy republikanom hiszpańskim i poparcia udzielonego faszystom, koła rządzące w Anglii i USA wysuwają argument, jakoby likwidacja frankistowskiego reżimu mogła wywołać wojnę domową w Hiszpanii i doprowadzić do zakłócenia pokoju w Europie. Koła te powodują się jednak w swych oświadczeniach i działalności nie troską o dobro narodu hiszpańskiego i dążeniem, jak twierdzą, do utrzymania pokoju, lecz obroną interesów grup kapitalistycznych, które zmonopolizowały bogactwa Hiszpanii.

Międzynarodowy kapitał opanował Hiszpanię

Hiszpania posiada poważne zasoby surowców niezbędnych dla prowadzenia nowoczesnej wojny. Bogactwa te, które eksploatuje się od niedawna, należą do różnych zagranicznych towarzystw, w których kapitał hiszpański rozporządza niewiele akcjami.

Jakież to grupy zmonopolizowały bogactwa Hiszpanii?

Są to w pierwszym rzędzie Anglicy i Amerykanie, których kapitał wzrósł ostatnio kosztem konfiskaty niemieckich przedsiębiorstw, założonych w Hiszpanii po 1936 roku.

Anglicy są panami przedsiębiorstwa górniczego „Rio Tinto”, towarzystwa „Tarsis Sulphur and Copper Company” (Kopalnie rudy miedzianej), „Copper and Sulphur Company Limited”, (w tej ostatniej uczestniczy również kapitał francuski). Potężna firma brytyjska „Vickers-Armstrong” kontroluje stocznie hiszpańskie i fabryki armat w Hiszpanii.

Kapitał amerykański zajmuje również poważne pozycje w życiu ekonomicznym Hiszpanii. Najważniejszymi przedsiębiorstwami amerykańskimi w Hiszpanii są: Fabryka Forda w Barcelonie „Motor Iberica”, montująca samochody osobowe i ciężarowe, towarzystwo „Armstrong Cook”, kontrolujące eksport i wyrób drzewa korkowego, „Standard Electric” (Grupa Morgana), która otrzymała wielkie zyski przy budowie sieci telefonicznej Hiszpanii, sprzedanej następnie rządowi frankistowskiemu za sumę 67 milionów dolarów.

Nie można również pominąć towarzystw „Firestone” i „Continental”, produkujących opony samochodowe.

W Hiszpanii znajdują się również przedsiębiorstwa należące do międzynarodowych zjednoczeń kapitalistycznych. Do nich należy przede wszystkim hiszpańsko-amerykańskie towarzystwo elektryczne. W jego Radzie Administracyjnej zasiadają Belgowie, Anglicy, Francuzi, Amerykanie, Argentynczy i Hiszpanie. W barcelońskiej firmie „Ispano Suiza” zaangażowane są kapitały francuskie i hiszpańskie. Firma ta produkuje prócz samochodów, silniki samolotowe. Penetracja kapitału zagranicznego, a przede wszystkim angielskiego i amerykańskiego w Hiszpanii — oto istotna przyczyna dążenia kół reakcyjnych do utrzymania reżimu gen. Franco. Międzynarodowi monopolisci boją się, by demokratyczna Hiszpania nie wyzwoliła się od zależności ekonomicznej, którą jej narzucili frankiści i inni zdrajcy interesów narodowych ludu hiszpańskiego.

Imperialiści zagraniczni nie chcą, by bogactwa naturalne tego kraju — przedmiot ich marzeń — stały się w demokratycznej i postępowej Hiszpanii podstawą dobrobytu szerokich mas narodu. Franco i jego klika spekulują na tych nastro-

Imperializm wrogiem wolności

Hiszpania stała się w ten sposób pod względem gospodarczym kolonią kół imperialistycznych, które walczą o monopolistyczne władanie źródłami surowców na całym świecie. Reakcja międzynarodowa wyznacza Hiszpanii w swoich agresywnych i antydemokratycznych planach szczególne miejsce.

Przywódcy hitlerowskich Niemiec zwrócili w swoim czasie uwagę na bogactwa naturalne Hiszpanii i jej pomyślne położenie strategiczne. Nie przypad-

Gniazdo hitleryzmu

Kopalnie i przedsiębiorstwa przemysłowe, które należały do towarzystw angielskich, francuskich i belgijskich przechodziły, w miarę posuwania się wojsk frankistowskich i hitlerowskich w głąb Hiszpanii w ręce niemieckich kapitalistów. Angielskie koła kapitalistyczne nie wykazywały jednak z tego powodu najmniejszych oznak niepokoju. Angielskie i francusko-belgijskie towarzystwa związane ściśle z kapitałem niemieckim liczyły na to, że ich interesy zostaną w każdym okolicznościach uwzględnione. Dlatego też nie tylko obserwowały spokojnie przebieg wydarzeń w Hiszpanii, ale pomagały mniej lub bardziej jawnie faszystowskiemu buntownikom.

A tymczasem w pięć miesięcy po roz-

Nędza gnębi lud hiszpański

Hiszpania stoi teraz przed groźbą realnej katastrofy gospodarczej. Jeżeli nie wybuchła ona jeszcze dotychczas, to tylko dzięki poparciu, jakie Franco otrzymuje w dalszym ciągu od imperialistycznych grup anglo-saskich i całej międzynarodowej reakcji.

Franco zamienił Hiszpanię w kupę gruzów. Ogólne zubożenie zostało wywołane przede wszystkim gwałtownym obniżeniem stopy życiowej szerokich mas. Na początku roku bieżącego ceny w porównaniu z okresem republiki wzrosły o 800 proc., a płace robotników prawie się nie zmieniły.

Ilość pieniędzy papierowych na rynku dochodzi do astronomicznych cyfr, podczas gdy zapas towarów zarówno przemysłowych jak i rolniczych znacznie

spadł. Brak towarów pogłębił spekulację i doprowadził do tego, że obroty „czarnego rynku” obejmują 50% całej produkcji przemysłowej.

Doprowadza to do zawrotnego wzrostu cen i niesłychanego spadku stopy życiowej mas pracujących. Głęboki kryzys przeżywa również i gospodarka rolna. Jednocześnie właściciele wielkich przedsiębiorstw przemysłowych i finansowych zdobyli za rządów Falangi bajeczne wprost zyski.

Wiele ludzi pyta — czy możliwe, aby dumny i waleczny naród hiszpański pogodził się z tym stanem rzeczy? Nie! Naród hiszpański nie pogodził się z wytworzoną sytuacją. Naród hiszpański walczy i to w tragicznych zaistniałych warunkach.

Jeżeli reżim frankistowski nastawiał całą swą politykę ekonomiczną podczas wojny na zaspokojenie wojennych potrzeb Niemiec to obecnie wylazi ze skóry, aby pozyskać przychylność kapitału angielskiego i amerykańskiego. Forsują oni eksport do Anglii i USA, wywożą najbardziej dla użytku wewnętrznego konieczne produkty, skazując naród na nędzę.

Jeżeli reżim frankistowski nastawiał całą swą politykę ekonomiczną podczas wojny na zaspokojenie wojennych potrzeb Niemiec to obecnie wylazi ze skóry, aby pozyskać przychylność kapitału angielskiego i amerykańskiego. Forsują oni eksport do Anglii i USA, wywożą najbardziej dla użytku wewnętrznego konieczne produkty, skazując naród na nędzę.

Jeżeli reżim frankistowski nastawiał całą swą politykę ekonomiczną podczas wojny na zaspokojenie wojennych potrzeb Niemiec to obecnie wylazi ze skóry, aby pozyskać przychylność kapitału angielskiego i amerykańskiego. Forsują oni eksport do Anglii i USA, wywożą najbardziej dla użytku wewnętrznego konieczne produkty, skazując naród na nędzę.

Jeżeli reżim frankistowski nastawiał całą swą politykę ekonomiczną podczas wojny na zaspokojenie wojennych potrzeb Niemiec to obecnie wylazi ze skóry, aby pozyskać przychylność kapitału angielskiego i amerykańskiego. Forsują oni eksport do Anglii i USA, wywożą najbardziej dla użytku wewnętrznego konieczne produkty, skazując naród na nędzę.

Partyzanci walczą

By zagłuszyć niezadowolony naród i obronić swój reżim Franco stworzył potworny wojskowo-policyjny aparat, pochłaniający ponad połowę budżetu państwowego. Mimo to nie udało mu się zdławić oporu narodu, ani zlikwidować ruchu partyzanckiego. Ogniska oporu istnieją w Santanderze, Leone, Asturii,

Estremadurze, Andaluzji, Aragonie, Kastylii i Galicji. Oddziały partyzanckie składają się z byłych żołnierzy frontowych armii republikańskiej, z robotników i chłopów, którzy woleli uciec w góry niż żyć w stałej nędzy i strachu.

Ta mała armia bohaterów wysoko dźwierży sztandar republiki, odpierając z

męstwem ataki ogromnego, wojskowo-policyjnego aparatu Franco. Nasi partyzanci walczą w cięższych warunkach, niż walczyły narody innych krajów. Hiszpańskich partyzantów nikt nie zaopatruje z zewnątrz w broń, żywność, odzież i lekarstwa. Wszystko muszą zdobywać sami. Lecz mimo tych trudności partyzanci hiszpańscy nie składają broni.

Jednocześnie rozszerza się i pogłębia ruch robotniczy, przybierając z dniem każdym na sile. W pierwszej połowie roku bieżącego strajkowało około 100.000 robotników. Surowe represje spadające na nielegalny ruch demokratyczny nie mogą złamać bojowego ducha republikańskich bohaterów.

Bohaterski lud hiszpański woła o pomoc

W 1936 roku, w dniach walki republiki hiszpańskiej przeciw buntowi faszystowskiemu, Stalin wzywał demokracje całego świata do udzielenia pomocy Hiszpanii, oświadczając, że wyzwolenie Hiszpanii od reakcjonistów i faszystów nie jest sprawą samych Hiszpanów, lecz sprawą całej przodującej i postępowej ludzkości. Słowa Stalina nie straciły od tego czasu nic na wartości.

Wyzwolenie Hiszpanii od ucisku faszystowskiego jest tak samo teraz, jak i 10 lat temu sprawą całego świata demokratycznego.

Prawicowe koła socjalistów hiszpańskich i obóz anarchystyczny uważają, że przy pomocy pewnych państw zachodnio-europejskich może dojść do kompromisu z Franco. Przeciwno tej polityce kapitulacji występują jednak wszystkie szczerze demokratyczne siły kraju.

W pierwszych szeregach obrońców republiki hiszpańskiej stoi Komunistyczna Partia Hiszpanii.

W przeciwieństwie do polityki pewnych socjalistów, którzy nie wierzą w naród i widzą zbawienie Hiszpanii tylko w wiecznej zależności od mocarstw zagranicznych, komuniści uważają, że odrodzenie i rozkwit Hiszpanii, jako niezależnego i demokratycznego państwa jest możliwy. Komunistyczna Partia mobilizuje wszystkie demokratyczne siły Hiszpanii do walki o te postulaty.

Hiszpanów w ich bohaterskiej walce podtrzymuje współczucie wszystkich postępowych sił świata. Po stronie narodu hiszpańskiego stoją miliony ludzi pracy, zrzeszonych w Światowej Federacji Związków Zawodowych. Po stronie narodu hiszpańskiego stoją najwaleczniejsze zastępy młodzieży zjednoczonej w Międzynarodowej Federacji Młodzieżowej. Po stronie narodu hiszpańskiego stoją miliony kobiet całego świata, które walczy w szeregach Międzynarodowej Demokratycznej Federacji Kobiet.

Naród hiszpański żywi nadzieję, że wszystkie te siły zaktywizują się jeszcze bardziej i nie zaprzestaną walki, póki nie osiągną całkowitej izolacji i likwidacji reżimu Franco.

Naród hiszpański zwraca dziś — tak samo jak i wczoraj — swe oczy ku Związkowi Radzieckiemu.

Jesteśmy przekonani, że plany reakcji międzynarodowej w stosunku do Hiszpanii skończą się fiaskiem. Hiszpania będzie wolna! Hiszpania zajmie znowu miejsce, do którego ma prawo ze względu na swą historię, walkę i ofiary.

Łódź — najbiedniejszym

Zima zbliża się szybkimi krokami. Dziesiątki tysięcy sierot, ludzi niezdolnych do pracy, inwalidów i tych wszystkich, którzy stracili zdrowie po obozach, którymi należy się zająć — czekają na pomoc.

W związku z tak wielkimi potrzebami Rada Ministrów zainicjowała akcję pomocy zimą, która objęła wszystkie ministerstwa i instytucje.

Na odbytym pierwszym plenarnym posiedzeniu Miejskiego Komitetu Opieki Społecznej w Łodzi pod przewodnictwem prezydenta tow. Miłaja i przewodniczącego MRN tow. Andrzejska zostały wybrane poszczególne

sekcje jak propagandowa, imprez, opodatkowania dobrowolnych, zbiórek i młodzieżowa.

Pierwszą konkretną uchwałą, która została jednogłośnie przegłosowana był wniosek dyrektora KEŁ o podwyższenie opłat za nowe legitymacje tramwajowe do 5 zł. co w sumie przyniesie 600 tys. zł. dla najbiedniejszych.

Na zakończenie uchwalono opodatkowanie biletów teatralnych, kinowych, wszelkich imprez sportowych, koncertów, odczytów, oraz doliczenie jednego procentu do rachunków w lokalach na rzecz pomocy zimą. P.

Sprzedaż nowych legitymacji

Kolej Elektryczna Łódzka podaje do wiadomości, że od dnia 15 listopada r. przystępuje do sprzedaży legitymacji pracowników na rok 1947, uprawniających do taryfy ulgowej.

Wszystkie zakłady pracy, korzystające dotychczas z ulgowych przejazdów, winny złożyć szczegółowe wykazy zatrudnionych pracowników w Wydziale Personalnym przy ul. Tramwajowej 6, pokój 44.

Celem uniknięcia niepotrzebnych kolejek przy sprzedaży legitymacji, zakłady pracy proszone są, aby przystąpiły natychmiast do sporządzenia wykazów i by od dnia 15 listopada r. zgłaszali się po legitymacje.

Wieści z kraju

WOJSKO WA' CZY Z BANDAMI UPA.

Oddziały Wojska Polskiego prowadziły wyjątkowo walkę z bandami UPA. Uprawiającymi zbrodniczą działalność na terenie wojew. rzeszowskiego, szczególnie zaś jego powiatów wschodnich. W okresie ostatniego miesiąca oddziały wojskowe odniosły szereg poważnych sukcesów w walce z bandami, przyczyniając się do rozbitcia wszystkich niemal ich większych zgrupowań. W walkach zabito 62 bandytów, ponad 200 ujęto z bronią w ręku. Szczególnie wielkie straty poniosły bandy „Niedźwiedzia”, „Mewy” i „Wotyniaka”, grasujące w okolicach Przemysła i Jarosławia.

Wśród ujętych bandytów byli oprócz nacjonalistów ukraińskich, również Polacy, członkowie NSZ. Oddziały wojskowe zniszczyły w walkach z banderowcami 75 bunkrów obronnych, zdobywając przy tym wielkie ilości broni, amunicji oraz sprzętu wojskowego. Zdobyto również dużą ilość instrukcji, materiałów propagandowych i dokumentów, wskazujących w wielu wypadkach na ścisłą współpracę band UPA z terrorystami NSZ-towskimi.

Z AKCJI „PRZEMYSŁ DLA WSZ”.

Na terenie woj. krakowskiego w ramach akcji „Przemysł dla wsi” zakończono w 100 proc. rozprawianie towarów włókienniczych za 3 kwartał. Ogólna ich wartość wynosi około 73 mil. złotych. Asortyment towarów jest uogólnie dostosowany do potrzeb wsi. Ceny są o wiele niższe niż na wolnym rynku. Około 20 listopada rozpoczęła się dystrybucja towarów włókienniczych na 4 kwartał. Dostawy te będą o 150 proc. wyższe niż w trzecim kwartale.

OCZYSZCZANIE KORYTA WISŁY POD MOSTEM PONIATOWSKIEGO

Na moście Poniatowskiego prowadzone są w dalszym ciągu prace przy budowie filaru (żłbie). W związku ze zbliżającymi się mrozami i dla wykorzystania niskiego stanu wody prace prowadzone są dzień i noc.

Jednocześnie spod mostu usuwane są wraki, a pod przestęp pierwszym od strony prawej przystąpiono do wydobywania podwodnej części wraku.

WYROK ŚMIERCI NA RENEGATA

Sąd Specjalny w Katowicach rozpatrywał sprawę Maksymiliana Nicera z Chorzowa, oskarżonego o zdradę narodu polskiego i współpracy z okupantem. Nicer w 1927 r. zdezerterował z wojska polskiego, za co został skazany na półtora roku więzienia. Po odbyciu kary, Nicer znów zdezerterował i uciekł do Niemiec. Po wkroczeniu wojsk niemieckich do Polski, oskarżony wrócił do Chorzowa, jako członek S. i pełniąc służbę w Hilsenolizer odznaczał się bezwzględnością w stosunku do ludności polskiej, a w szczególności do byłych powstańców śląskich. Między innymi był on sprawcą aresztowania powstańca Franciszka Wleczorka, który już po wkroczeniu wojsk niemieckich na Śląsk, wywiesił polski sztandar na gmachu szkoły, w której pracował. Wleczorek osadzony w obozie koncentracyjnym, został zadźwierzony na śmierć przez satrapów hitlerowskich. Na rozprawie świadkowie udowodnili winę oskarżonego i Nicer skazany został na karę śmierci i konfiskatę mienia.

OTWARCIE NOWEJ LINII KOMUNIKACJI W ODNEJ

Z portu w Szczecinie wypłynęły duże barki motorowe z ładunkiem fosforitów do Poznania. W ten sposób została otwarta nowa linia komunikacji wodnej Szczecin — Poznań, co przyczyni się do wzmocnienia życia gospodarczego tej części kraju.

Komunikat N K M

W dniu 7 bm. do N. K. M. zostało zgłoszone mieszkanie przy ul. Brzóska Nr. 61 jako wolne. Mieszkanie zostało sprawdzone i opłacone przez N. K. M.

W tym czasie zwróciła się Rada Zakładowa b. f-my Eisera z prośbą o przydzielenie mieszkania ob. Jędrzejczykowi. N. K. M. przydzieliła mu mieszkanie przy ul. Brzóska Nr. 61 i dała kwestionariusz do Wydziału Kwaterunkowego z adnotacją, aby mieszkanie przy ul. Brzóska Nr. 61 było przydzielone wyłącznie ob. Jędrzejczykowi.

Żona ob. Jędrzejczyka sprawdziła osobiście mieszkanie. Gdy jednak zwoziła rzeczy mieszkanie przydzielone zostało już przez Urząd Kwaterunkowy komuś innemu i przez niego zajęte.

N. K. M. przeprowadzi dochodzenie w stosunku do Wydziału Kwaterunkowego.

M O D Y

dzony z aksamitu w kolorze czerwonym, fantazyjność jego jest zaznaczona w ukośnie przyciętych zachodzących na siebie częściach przodu oraz w oryginalnym zapięciu umieszczonym w górnej partii żakietu. Półreglanowy rękaw przechodzący w paskę na ramieniu wykończony jest mankietem. Żakiet ten noszony do czarnej wąskiej spódniczki i czarnego kapelusza stanowi z nimi będzien banalną i oryginalną całość. Na jego uszycie potrzeba 3 metry 70 cm. aksamitu szerokości 70 cm.

Następny żakiet jest podbity futrem, które równocześnie stanowi jego obramowanie. Jeśli nie posiadamy w domu żadnego starego nie noszonego już futerka, które na ten cel mogłybyśmy zużytkować, możemy żakiet uszyć na watolinie i zadowolnić się zastosowaniem futra jako ozdoby. Żakiet ten sporządzony jest z weł-

Obok palta zimowego, które służy nam za okrycie w czasie dni mroźnych tegoroczna moda na cieplejsze dni zimy wprowadza do naszej garderoby obok kostiumu żakiety sporządzone z materiałów barwnych. Nosimy je do popołudniowych ciemnych sukien, bądź też do ciemnych, gładkich i dość wąskich spódniczek. Żakiety te sporządzamy z materiałów w kolorach i tonach jaskrawych. Odznaczają się one dużą fantazyjnością kroju i pozostawiają w wykonaniu pole do rozwinięcia pomysłowości tym z nas, które zdecydują się na uzupełnienie swej garderoby zimowej takim bawnym żakiety. Na załączonych rysunkach prezentujemy naszym czytelnikom trzy modele tych żakietów bardzo w tej chwili noszonych przez holdujące nowym pomysłom mody Paryżanki. Pierwszy żakiet jest o linii prostej, jest sporząd-

zony w kolorze jasno zielonym. Przepasany wiązaniem paskiem. Posiada on linię dość sportową, a noszony być może do ciemno-brązowej lub czarnej sukni, bądź spódniczki. Niewielka sportowa czapeczka na głowie będzie szykownym wykończeniem naszego ubioru. Na sporządzenie tego żakietu potrzeba 2,70 cm materiału szerokości 1,40 cm.

Trzeci żakiet może być sporządzony z wełny bardzo jasno-szarej lub błękitnej. Bardzo luźny niemalże lekko kłozowany jest opatrzone wielkimi nakładanymi kieszeniami. Klapy przybrane futrem przechodzą w długie rewersy. Szeroki prosty rękaw ujęty jest u dołu w wązki futrzany mankiet. Nosić go możemy do każdej ciemno granatowej bądź czarnej sukienki. Na sporządzenie tego żakietu potrzeba 1,70 cm materiału szerokości 1,40 cm.

Ilość punktów wymagana na metr materiału

Wydział Aprowizacji i Handlu Zarządu Miejskiego w Łodzi podaje do wiadomości, że przy sprzedaży materiałów wełnianych na karty odzieżowe wymagana ilość punktów wynosi:	przy materiale szerokości 120 cm. — 12 m. za 42 p.
przy materiale szerokości 140 cm. — 14 punktów za 1 m.	przy materiale o szerokości 130 cm. — 3,20 m. za 42 p.
przy materiale szerokości 130 cm. — 13 punktów za 1 m.	przy materiale o szerokości 120 cm. — 3,50 m. za 42 p.
	przy materiale o szerokości 110 cm. — 3,80 m. za 42 p.

Konkurs amatorskich zespołów Zw. Zawodow.

Ogłoszony przez Komisję Centralną Związków Zawodowych w Polsce, na III-ciej Ogólnokrajowej Konferencji Kulturalno-Oświatowej, w dniach 1, 2 i 3 października b.r. i Ogólnopolski Konkurs zespołów Ochotniczych, świetlic zakładowych pracy, Klubów Fabrycznych i Domów Kultury Związków Zawodowych, wszedł już w pierwszy okres prac przygotowawczych. Do konkursu stanąć mogą wszystkie zespoły artystyczne Związków Zawodowych zorganizowane i działające przy świetlicach zakładowych pracy, przy Klubach Fabrycznych i Związkowych Domach Kultury pod następującymi formami zespołowymi lub solowymi. A więc — chóry, zespoły wokalne, obejmujące duety, tercety i kwartety, soliści — zarówno instrumentalni jak i wokaliści, zespoły taneczne, w tym — tańce zespołowe i solowe, zespoły instrumentalne (przez okieł dętych), grupy inscenizacyjne, obejmujące pieśni i wiersze, oraz inscenizacje mieszane, deklamacje recytacje i melodeklamacje zbiorowe i indywidualne, pokazy teatralne, w skład których wchodzi: widowiska oparte na tematyce pracy zawodowej, na tematyce scen regionalnych, obywatelskich itp.

Kierownicy świetlic lub zespołów artystycznych, zgłoszą pisemnie swoje zespoły oraz repertuar, w nieprzekraczalnym terminie do dnia 15.XII br. w Powiatowej Radzie Związków Zawodowych, Okręgowej Komisji i Komisji Centralnej Związków Zawodowych w 3-ech egzemplarzach w/g dostarczonych im wzorów.

Eliminacje powiatowe zakończą się ostatecznie w dniu 31.I.1947 r. Termin rozpoczęcia eliminacji podadzą Powiatowe Komitety Konkursu. Eliminacje wojewódzkie zakończą się w dniu 15.II.1947 r.

Termin rozpoczęcia eliminacji podadzą Wojewódzkie Komitety Konkursu.

Zespoły, które przejdą eliminacje powiatowe i wojewódzkie, wezmą udział w Ogólnopolskim Konkursie, który odbędzie się w ostatnim tygodniu miesiąca kwietnia w Warszawie.

Eliminacje będą odbywać się publicznie, a wyróżnione zespoły zostaną nagrodzone na wszystkich szczeblach eliminacyjnych przez Sądy Konkursowe.

W dniu 1 maja 1947 r. nastąpi uroczysty, publiczny pokaz dorobku, najlepszych, nagrodzonych zespołów Związków Zawodowych.

CUKIER NA ODCINEK NR. 26

Wydział Aprowizacji i Handlu Zarządu Miejskiego w Łodzi podaje do wiadomości, że celem uniknięcia nieporozumień przy realizacji odcinka na cukier Nr. 18 z kart żywnościowych IR, z miesiąca października rb. ustala się wzamian tego odcinek Nr. 20

DROPSY NA KARTY DZIECIENNE

W związku z ogłoszeniem o sprzedaży artykułów spożywczych na karty żywnościowe z miesiąca listopada rb. Wydział Aprowizacji i Handlu Zarządu Miejskiego w Łodzi komunikuje, że na odcinek kart dziecięcych „Dz-0” Nr. 37, „Dz-1 do 6” Nr. 37 oraz „Dz-7 do 12” Nr. 36 wydawane będą z brąku cukierków na wagę, cukierki t. zw. „drosy” po 7 rolek (butonów) na każdy odcinek.

POMOC LEKARSKA DLA UBOGIEJ LUDNOŚCI Wydział Opieki Społecznej Zarządu Miejskiego pomaga ubogiej ludności udzielając nie tylko zapomóg pieniężnych lecz również pomocy lekarskiej.

W ub. m. z pomocy tej skorzystało w przychodniach 1288 osób, z porad domowych 62, akuseryjnej i pielęgniarzkiej 172. Wydano 296 recept bezpłatnych i około 700 osób skierowano do bezpłatnej kapełi.

